

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (ОЗНАЙОМЧА)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2024

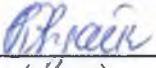
Робоча програма «Педагогічна практика (ознайомча)» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **012 «Дошкільна освіта»** освітньо-професійної програма «Дошкільна освіта».

Розробники: Товканець Оксана Сергіївна професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 15 від « 27 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи


_____ /Оксана ПОВІДАЙЧИК/
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від « 27 » червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук


_____ /Олена ПОПАДИЧ/
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Форма підсумкового контролю: диференційований залік	Семестр:	
	1	1
	Індивідуальна робота:	
	30	30
	Самостійна робота:	
	60	60

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою педагогічної практики (ознайомчої) є закріплення знань і практичне застосування щодо особливостей педагогічної діяльності в закладі дошкільної освіти та професійно-педагогічної комунікації, структури закладу дошкільної освіти, видами навчальних занять; формування у здобувачів освіти вміння вчитися, прагнення до самоосвіти та самовиховання упродовж життя; формування уявлень про специфіку освітньої взаємодії вихователя та дітей дошкільного віку; висвітлення основних шляхів і методів набуття педагогічного досвіду.

Відповідно до освітньої програми Дошкільна освіта, проходження педагогічної практики (ознайомча) сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага, толерантність).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, полікультурне середовище, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки в полікультурному суспільстві.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньопродуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, в тому числі представників інших національностей, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами, в тому числі міжкультурної взаємодії.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами педагогічної практики (ознайомчої) є опанування таких навчальних дисциплін(НД) освітньої програми (ОП):

ОК 2 Українська мова за професійним спрямуванням

ОК 7 Вступ до спеціальності

ОК 18 Основи загальної психології

ОК 22 Сучасні заклади дошкільної освіти в Україні і за рубежом

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», педагогічна практика (ознайомча) повинна забезпечити досягнення здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 1
Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	ПРН 2
Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.	ПРН 6
Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності	ПРН 7
Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей	ПРН 16
Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку	ПРН 18
Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.	ПРН 19

Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.	ПРН 20
Ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі.	ПРН 25

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження практики «Педагогічна практика (ознайомча)»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Знати визначати педагогічні умови, структуру закладу дошкільної освіти, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 1
Вміти описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	ПРН 2
Вміти встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.	ПРН 6
Знати планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти, різні види навчальних занять з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності	ПРН 7
Вміти проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей	ПРН 16
Вміти володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку	ПРН 18
Вміти збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.	ПРН 19
Знати враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.	ПРН 20
Вміти ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі.	ПРН 25

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази «Педагогічної практики (ознайомчої)» визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між університетом і підприємствами всіх форм власності і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період самої практики або на термін до п'яти років з можливістю подальшої пролонгації на такий же строк.

Базами проходження практики можуть виступати заклади дошкільної освіти різних типів.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та підприємством.

Закріплення здобувачів денної форми навчання за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора університету, а здобувачів заочної форми – розпорядженням декана факультету (директора інституту).

Факультет суспільних наук наразі має підписані довгострокові договори співпраці з наступними підприємствами, що можуть стати базами практики під час проходження практики:

1. Договір про практику з Бедевлянським ЗДО
2. Договір про практику з Березівським ЗДО
3. Договір про практику з Боронявським ЗДО

4. Договір про практику з Великогесвицьким ЗДО «Казковий палац»
5. Договір про практику з Виноградівським ЗДО №8
6. Договір про практику з Драгівським ЗДО
7. Договір про практику з Забрідським ЗДО
8. Договір про практику з Золоторівським ЗДО «Сонечко»
9. Договір про практику з Ільницьким ЗДО №1
10. Договір про практику з Калинівським ліцей
11. Договір про практику з Кушницьким ЗДО №2
12. Договір про практику з Лазівським ЗДО (ясла-садок)
13. Договір про практику з Малораковецьким ЗДО
14. Договір про практику з Міжгірським ЗДО №2
15. Договір про практику з Паменським ЗДО
16. Договір про практику з Підпалозенським ЗДО
17. Договір про практику з Ракошинським ЗДО №4
18. Договір про практику з Самбірським ЗДО №1
19. Договір про практику з Стримбівським ЗЗСО I-III ст. № 1
20. Договір про практику з Стужицьким ЗДО
21. Договір про практику з Тарасівським ЗДО
22. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №12
23. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №21 «Ластовічка»
24. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №26
25. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №36
26. Договір про практику з Усть-Чорнянським ЗДО
27. Договір про практику з Хустським ДНЗ №8 «Ялиночка».

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (ОЗНАЙОМЧА)»

Завданням індивідуальної роботи студента з педагогічної практики (ознайомчої) є підготовка есе:

1. Підготовка есе на тему «Сучасний вихователь закладу дошкільної освіти».

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ «ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ОЗНАЙОМЧОЇ)»

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1.	Ознайомлення з закладом дошкільної освіти (організація діяльності). Ознайомлення з метою, завданнями і змістом педагогічної практики, розподілом, вимогами до оформлення звітної документації. Визначення правил поведінки у закладі освіти. Визначення правил поведінки у освітньому закладі, прав та обов'язків-практикантів. Дослідження заходів з дотримання протиепідемічних норм та вимог воєнного стану в умовах ЗДО.	Перший тиждень
2.	Ознайомлення з посадовими обов'язками вихователя. Знайомство з вихователем закладу дошкільної освіти. Особливості діяльності вихователя в закладі дошкільної освіти (з програмами розвитку, виховання і навчання дітей в ЗДО; з документацією, яка регламентує діяльність закладу дошкільної освіти).	Перший тиждень
3.	Ознайомлення з професією вихователя (спостереження за	Перший тиждень

	роботою вихователя у різних вікових групах). Відвідування занять з метою визначення прийомів педагогічного спілкування. Ознайомлення з основними напрямками роботи закладу освіти; з особливостями планування та організації освітнього процесу.	
4.	Ознайомлення з роботою вихователя з батьками вихованців закладу дошкільної освіти.	Перший тиждень
5.	Проведення спостереження за дітьми різних вікових груп в умовах закладу дошкільної освіти.	Перший тиждень
6.	Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням виховного процесу та рекомендованою літературою.	Другий тиждень
7.	Ознайомлення з матеріалами сайту закладу дошкільної освіти. Основні завдання закладу дошкільної освіти, режиму роботи та матеріальної бази; особливостей організації освітнього процесу.	Другий тиждень
8.	Підготовка презентації щодо проходження педагогічної практики (ознайомчої).	Другий тиждень
9.	Підготовка звітної документації щодо проходження педагогічної практики в ЗДО. Оформлення щоденника про проходження педагогічної практики (ознайомчої), звіту про результати педагогічної практики.	Другий тиждень
Загальна тривалість практики:		Два тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Перед початком педагогічної практики (ознайомчої) проводиться настановча конференція, на якій студентів ознайомлюють зі змістом, завданнями, організацією практики. Впродовж педагогічної практики (ознайомчої) здобувачі вищої освіти, яку проходять в закладі дошкільної освіти спостерігають за освітнім процесом під керівництвом.

Після закінчення педагогічної практики (ознайомчої) проводиться підсумкова конференція, на якій здобувачі вищої освіти презентують результати практики у вигляді звітів (презентацій), підводяться підсумки, аналізуються результати, обговорюються проблеми практики.

Завершальним етапом роботи студента-практиканта є оформлення звітної документації та підготовка до диференційованого заліку за результатами практики. Диференційований залік проводиться у формі захисту щодо проходження педагогічної практики. Керівник практики оцінює звіти студентів, презентовані ними виконані завдання практики у процесі навчання у ЗДО.

Організація педагогічної практики (ознайомчої)

1. Педагогічна практика проводиться на базі закладів дошкільної освіти.
2. Перед проходженням практики проводиться настановча конференція, на якій здійснюється ознайомлення здобувачів освіти з:
 - метою і змістом практики, індивідуальними завданнями та формами звітності;
 - зразками та вимогами щодо оформлення звітної документації;
 - новинками науково-методичної літератури з організації навчально-виховного процесу в ЗДО.
3. Керівництво практикою здійснюють досвідчені викладачі кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.
4. Загальну організацію практики в ЗДО та контроль за її виконанням здійснюють завідувач ЗДО або методист закладу дошкільної освіти.
5. Захист педагогічної практики проводиться у формі диференційованого заліку.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги до оформлення звіту

Загальні вимоги до оформлення звіту. Звіт повинен мати титульну сторінку, на якій вказано назву практики, ім'я та прізвище здобувача вищої освіти, курс. Змістовна частина звіту повинна містити відомості про результати виконання студентом індивідуальних завдань у довільній формі. Висновки щодо практики повинні містити самоаналіз сформованих професійних умінь і навичок, рекомендації і побажання щодо змісту програми й форми проведення практики.

Звіт є відображенням виконаної студентом-практикантом навчально-виховної і методичної роботи здійснення завдань педагогічної практики(ознайомчої).

Оформлення звіту про практику (титульний аркуш) здійснюється згідно встановленого зразка. Мова – українська. Друк – комп'ютерний, на 1 стороні листа формату А4, шрифт – типу Times New Roman, розмір 14, в 1.5 інтервали.. Порядок відображення студентом матеріалів практики у звіті – довільний.

До звіту додається щоденник практики, в якому відображається зміст виконаних робіт.

Порядок допуску звіту до захисту практики

Звіт студента перевіряється та затверджується керівником практики від кафедри. До захисту допускається звіт, який зданий на кафедру загальної педагогіки та педагогіки вищої школи у встановлений термін та оформлений згідно вимог. Студент не допускається до захисту практики у випадку, якщо він не виконав вимоги практики та/або не здав на кафедру протягом 3 днів після її завершення зазначені документи.

Звітна документація

1. Щоденник практики.
2. Звіт про проходження практики.
3. Індивідуальне завдання (підготовка есе на тему «Сучасний вихователь закладу дошкільної освіти»).

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з педагогічної практики (ознайомчої) є самостійна робота, виконання завдань практики, індивідуальні завдання.

Методи демонстрування результатів навчання: наочні (ілюстрація, демонстрація тощо).

Методи та форми дистанційного навчання: система Moodle; інтернет конференція Google Meet.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового семестрового контролю: усний диференційований залік.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-модульною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Загальна сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно

82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Для визначення рівня оволодіння здобувачами навчальним матеріалом та оцінювання їх академічних досягнень викладачі користуються узагальненими критеріями оцінювання:

90-100 балів A	здобувач вільно володіє навчально-практичним матеріалом, успішно розв'язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань
82-89 балів B	здобувач володіє навчально-практичним матеріалом у межах програми педагогічної практики, проте у виконанні стандартно-виробничих завдань допускає неточності
74-81 балів C	здобувач володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, проте допускає суттєві неточності в стандартно-виробничих ситуаціях
64-73 балів D 60-63 балів E	здобувач володіє навчально-практичним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, уміє використовувати одержання знання і уміння, проте допускає окремі помилки в стандартно-виробничих ситуаціях
35-59 балів FX	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом поверхнево й фрагментарно
0-34 балів F	Здобувач не володіє навчально-практичним матеріалом

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№п/п	Вид роботи	Бали
1	Щоденник практики	20
2	Звіт про проходження педагогічної практики	10
3	Презентація щодо проходження педагогічної (ознайомчої) практики	20
4	Виконання індивідуальних завдань	20
5	Захист педагогічної практики на звітній конференції	30
	Загальна кількість балів	100

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання.

В умовах використання формату online-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Планування диференційованого заліку здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Актуальні проблеми дошкільної освіти : колективна монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; С. Семчук, С. Попиченко [та інші]; за заг. ред. В. М. Кушнір. Умань. Візаві. 2021. 252 с
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/>
3. Бех І. Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. Київ-Чернівці. «Букрек», 2018. 296 с.
4. Богуш А. М. Педагогічні виміри Василя Сухомлинського в сучасному освітньому просторі : монографія. Кам'янець-Подільський : «Друкарня «Рута». 2018. 392 с.
5. Дихта-Кірфф В. Формування креативності у дітей старшого дошкільного віку: методичний посібник. Київ : «Майстер книг», 2018. 145 с.
6. Загородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Л.П. Загородня, С.А. Тітаренко. 2-ге вид. Суми : Університет. кн. 2023. 319 с.
7. Закон України «Про дошкільну освіту» URL: <https://bit.ly/3RZ79Bm>
8. Ковшар О. В. Вступ до спеціальності: дошкільна освіта.. Кривий Ріг, 2013. 129 с.
9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник. Київ : Академвидав, 2015. 448 с.

Допоміжна

1. Дитина. Освітня програма для дітей від двох до семи років. наук. керів. В.О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч та ін. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 304 с. 4.
2. Діти і соціум: особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: моногр. / А.М. Богуш, Л.О. Варяниця, Н.В. Гавриш та ін.; за заг. ред. Н.В. Гавриш. Луганськ: Альма-матер, 2006. 368с.
3. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
4. Міністерство освіти і науки України. Рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти у 2024/2025 навчальному році. 28 серпня 2024 року. URL: <https://mon.gov.ua/news/mon-opryliudnylo-rekomendatsii-shchodo-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-zakladakh-doshkilnoi-osvity-na-20242025-navchalnyi-rik>
5. Педагогіка українського дошкілля: Ч. 2. / Лисенко Н.В., Кирста Н.Р. К.: Видав. Дім «Слово», 2019. 360 с. 10. Педагогіка українського дошкілля: Ч. 3. / Лисенко Н.В., Кирста Н.Р., Лазарович Н.Б. К.: Видав. Дім «Слово», 2019. 376 с.
6. Програми розвитку дітей. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programirozvitku-ditey>
7. Про затвердження Професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatelzakladu-doshkilnoyi-osviti>
8. Розвиток старшого дошкільника в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти : методичні рекомендації / О.Д. Рейпольська, І.М. Гудим, І.В. Луценко, В.О. Луценко, Г.Г. Цветкова ; за заг. ред. О.Д. Рейпольської. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 178 с. URL:<https://lib.iitta.gov.ua/729030/1/Розвиток%20старшого%20дошкільника.pdf>
9. Тлумачно-термінологічний словник з методології наукогopedагогічного дослідження. Суми: СОППО, 2012. 36 с.
10. Čiháková, A., Simbartl, P.: Rozvoj jemné motoriky za pomoci vlastních didaktických desek v mateřské škole/ Edukacia Vedecko-odborný časopis. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach Vydavateľstvo ŠafárikPress Ročník 5, číslo 1, 2022. S. 6 – 12/ ISSN 1339-8725 DOI: <https://doi.org/10.33542/EDU2022-1-0>. URL:https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/49648/1/Edukacia_1_2022-simbartl.pdf

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського –

<http://www.dnpb.gov.ua/>

2. Електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace>.

3. Міністерство освіти і науки України – <http://www.mon.gov.ua/>

4. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>.

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>

6. Урядовий портал – <http://www.kmu.gov.ua/control/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної
дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол № _____ від «_____» _____ 20____ р. Завідувач

кафедри

(підпис)

(Прізвище ініціали)